

Obec Bohuňovice

a) Zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území

1) ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

POZITIVA

- Území obce je součástí CHOPAV Vysokomýtská synklinála, přírodní akumulace kvalitních podzemních vod.
- Velmi dobré půdní a klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu.

NEGATIVA

- Katastr obce je využíván pro zemědělskou výrobu a je téměř bezlesý.
- Plánovaná výstavba dálnice D35 „oddělí“ obec od centra ORP.

2) PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

POZITIVA

- Centrum obce Bohuňovice tvoří náves obklopená původní zástavbou – statky s dvory.
- Zemědělské usedlosti vystavěné okolo návsi obce dávají obci charakter.
- Obec je obklopena obhospodařovanými poli.

NEGATIVA

- Obec má převážně funkci bydlení s dojížděnkou do zaměstnání a škol do Litomyšle, Vysokého Mýta a Chocně.
- Lesy tvoří jen malé plochy na okraji katastru.
- Na střed obce bezprostředně navazuje výrobní areál, který není pohledově oddělen a fotovoltaická elektrárna.
- Intenzivně využívaná zemědělská krajina.

3) STRUKTURA OSÍDLENÍ

POZITIVA

- Obec s historií, vznikla ve 12. století, se zachovalou strukturou staveb – zemědělské usedlosti. V centru obce je umístěn kostel sv. Prokopa z roku 1724.

NAGATIVA

- Pomalé tempo zlepšování technického standardu bydlení – zejména výstavby kanalizace s koncovou ČOV.
- Silnice II/317 – průtah centrem (návsi) obce.

4) SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ

POZITIVA

- Nízká míra nezaměstnanosti.
- Vysoký počet obyvatel žijících v obci, kde se narodili.
- Velký počet obyvatel v produktivním věku 15-64 let, představuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Převažuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Dobrá dostupnost Litomyšle – centra spádového obvodu ORP.

NEGATIVA

- Počtem obyvatel malá a nevybavená obec.
- Zvýšený pohyb za prací a do škol – časové ztráty a náklady na cestování.

5) PŘÍRODA A KRAJINA

POZITIVA

- Na území obce není registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Území obce není zařazeno do OZKO.
- Lokální biokoridor je napojen na sousední biokoridory.

NEGATIVA

- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy.
- Relativně malé zalesnění.
- Velkou plochu v přímé návaznosti na centrum obce zabírá fotovoltaická elektrárna.
- Neexistence CHKO, NATURA 2000, přírodní rezervace, památky.

6) VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Zabezpečení užívání vodních zdrojů pitné vody soustavou ochranných pásem.
- Možnost dalšího využívání a čerpání podzemních vod v hydrogeologickém rajónu „Vysokomýtská synklinála“ – součást CHOPAV Východočeská křída.
- Využívání podzemní vody pro zásobování obyvatel pitnou vodou.
- Nebylo zde stanoveno záplavové území.

NEGATIVA

- Zranitelnost hydrogeologického rajónu „Vysokomýtská synklinála“ – součást CHOPAV Východočeská křída.
- Snižování hladin podzemních vod v důsledku nadměrného čerpání z křídových horizontů.
- Vysoký podíl zornění zemědělské půdy s důsledky v poškození a degradaci půd.

7) KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Na území obce není registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Zvyšuje se míra recyklace odpadů, systém sběrných hnízd.
- Obec je plynofikována, zlepšení kvality ovzduší v zimních měsících.

NEGATIVA

- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy.
- Nárůst hlukové zátěže a imisní zátěže vedením plánované silnice D35. Rizikové zásahy do přírodního prostředí a krajiny v důsledku vedení silnice D35 a navazujícího dopravního systému.
- Existující ekologická zátěž.

8) ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

POZITIVA

- Vysoká výměra zemědělské půdy.
- Vysoké zastoupení nejvyšších tříd půd (I. a II. třída ochrany půd).
- Významná zemědělská tradice, pro zemědělství příznivé klimatické podmínky.

NEGATIVA

- Hospodaření na velkých pozemcích s nedostatečným zastoupením prvků rozptýlené zeleně (remízy, stromořadí, větrolamy).
- Snížení přirozené úrodnosti půd v důsledku kontinuální intenzivní zemědělské činnosti.

- Nedostatečná síť zemědělských polních cest.
- Ohrožení půdy větrnou a vodní erozí s ohledem na vzrůstající tlak na pěstování plodin umožňující erozi používaných v bioplynových stanicích.

9) OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

POZITIVA

- Sbor dobrovolných hasičů.
- Obecní úřad, knihovna.
- Hřbitov.
- Kostel sv. Prokopa.
- Autobusová zastávka.

NEGATIVA

- V obci není mateřská ani základní škola.
- Chybí zdravotní péče v místě.
- V obci není kanalizace.

10) DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJICH DOSTUPNOSTI

POZITIVA

- Poloha obce na dopravní cestě D01 – veřejně prospěšná stavba v oblasti dopravy – dálnice II. třídy D35.
- Využívání alternativních a obnovitelných zdrojů jako doplňkového zdroje energie, fotovoltaická elektrárna.
- Území obce je v celém rozsahu elektrifikováno a připojeno na veřejný vodovod.

NEGATIVA

- Neexistence značených regionálních a nadregionálních cyklistických tras – podmínky pro rozvoj každodenní i rekreační cyklistiky.
- Chybějící síť účelových komunikací pro zemědělskou dopravu – zatěžování a znečišťování stávající sítě místních komunikací a silnic těžkou zemědělskou technikou.
- Nevyhovující stav likvidace splaškových odpadních vod je rizikový vzhledem k významu a bohatství podzemních vod.

11) HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

POZITIVA

- Růst energetické samostatnosti obce – fotovoltaická elektrárna.
- Výhodná poloha na rozvojové ose republikového významu OS 8.
- Velmi dobré půdní a klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu.
- Potenciál pracovních sil pro nové aktivity.

NEGATIVA

- Nízká rozvinutost středního a velkého podnikání.
- Nedostatečně rozvinutá průmyslová základna a nízké zastoupení výroby s vysokou přidanou hodnotou.
- V současnosti komplikovaná silniční dostupnost (platí pro celé ORP) – chybějící dálnice D35.

12) REKREACE A CR

POZITIVA

- Velmi dobré podmínky pro rozvoj CR v blízkosti Litomyšle – centrum města vyhlášeno MPR, zámek je zapsán v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Tradice v pořádání mezinárodně významných akcí (operní festival Smetanova Litomyšl, mezinárodní houslové kurzy).
- Kostel sv. Prokopa.
- Vhodné terénní podmínky pro turistiku a cykloturistiku.

NEGATIVA

- Horší podmínky pro přírodní formy cestovního ruchu v důsledku intenzivně využívané zemědělské krajiny.
- Neexistence cyklistických tras vedených mimo silnice – snížení atraktivity i bezpečnosti.

13) BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL

POZITIVA

- Sdružení dobrovolných hasičů.
- Nízká kriminalita.
- Fungující obecní rozhlas.

NEGATIVA

- Delší dojezdová vzdálenost zásahových jednotek z Litomyšle (hasiči, záchranná služba, policie).

b) Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území, a to pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnosti společenství obyvatel, včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území

1) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Obec leží v prostoru Vysokomyštské synklinály, má tedy dostatek kvalitních podzemních vod, většinu ploch zemědělského půdního fondu tvoří půdy I. a II. třídy ochrany.
- Na území není registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Území obce není zařazeno do OZKO.
- Obec je napojena na plynovod.

NEGATIVA

- Nedořešená problematika odvádění a likvidace odpadních vod – rizikovost ve vztahu k podzemním vodám.
- Hospodaření na velkých pozemcích s nedostatečným zastoupením prvků rozptýlené zeleně (remízy, stromořadí, větrolamy).
- Snížení přirozené úrodnosti půd v důsledku kontinuální intenzivní zemědělské činnosti, nevhodných postupů, imisní zátěže.
- Podprůměrný celkový podíl PUPFL, rozsáhlé, téměř bezlesé oblasti.
- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy.
- Negativní vlivy na přírodu a krajinný ráz způsobené vedením nové rychlostní silnice D35.

POTENCIÁL

- Kompenzace dálnice D35 – realizování šetrného převedení biokoridoru.

- Možnosti dalšího využívání a čerpání podzemních vod v hydrogeologickém rajónu „Vysokomýtská synklinála“.
- Ochrana zemědělské půdy a postupné ekostabilizační zásahy.
- Zkvalitnění přírodního prostředí území postupnými krajinářskými úpravami, které budou mít pozitivní vlivy nejen na ekologickou stabilitu krajiny, ale též na funkci estetickou, rekreační, protierozní, protipovodňovou (větrolamy, ozelenění suchých poldrů, pásy zeleně oddělující vizuálně rušivé prvky krajiny, aj.).
- Rozvoj nekonvenčních forem zemědělství (ekologické zemědělství).

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **příznivé životní prostředí** hodnotit jako průměrný.

2) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ

POZITIVA

- Nízká míra nezaměstnanosti.
- Vysoký počet obyvatel žijících v obci, kde se narodili.
- Velký počet obyvatel v produktivním věku 15-64 let, představuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Převažuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Dobrá dostupnost Litomyšle – centra spádového obvodu ORP.

NEGATIVA

- Riziko záborů kvalitní zemědělské půdy rozšiřování zastavěných ploch.
- Zvýšený pohyb za prací a do škol – časové ztráty a náklady na cestování.
- V současnosti komplikovaná silniční dostupnost (platí pro území celého ORP) – chybějící dálnice D35.

POTENCIÁL

- Ochrana zemědělské půdy a postupné ekostabilizační zásahy.
- Podpora orientace zemědělství na tvorbu a ochranu krajiny.
- Realizace pozemkových úprav k uskutečňování obnovy a tvorby krajiny, zvýšení její ekologické stability a retenční schopnosti.
- Rozvoj nekonvenčních forem zemědělství (ekologické zemědělství), rozvoj agroturistiky.
- Zkvalitňování podmínek života v technické infrastruktuře – realizace dopravních záměrů, výstavba kanalizace s koncovou ČOV.

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **hospodářský rozvoj** hodnotit jako blízký průměru.

3) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL

POZITIVA

- Sbor dobrovolných hasičů.
- Obecní úřad, knihovna.
- Hřbitov.
- Kostel sv. Prokopa.

- Autobusová zastávka.

NEGATIVA

- V obci není situována mateřská ani základní škola.
- Chybí zdravotní péče v obci.
- Zvýšený pohyb za prací a do škol – časové ztráty a náklady na cestování.

POTENCIÁL

- Podpora spolkového života v obci.
- Zlepšování podmínek v základní vybavenosti obce, které umožní bydlení mladých rodin bez nutnosti denní vyjíždky za obslužnou vybaveností.

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území **pro soudržnost společenství obyvatel** hodnotit průměrný.

4) VZÁJEMNÉ VAZBY PILÍŘŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

Pilíř pro hospodářský rozvoj je v kolizi s pilířem pro soudržnost společenství obyvatel – výstavba dálnice D35 v těsné blízkosti obce.

Pilíř pro příznivé životní prostředí je v částečné kolizi s pilířem pro hospodářský rozvoj – plochy ZPF zabírají velkou část katastru obce. Tyto plochy podporují rozvoj ekonomických aktivit v zemědělské oblasti, ale nejsou příznivé pro životní prostředí.

5) TRENDY VÝVOJE ÚZEMÍ

- Pilíř pro příznivé životní prostředí je nutné posilovat a rozvíjet. Nejen z tohoto důvodu je vhodné zachování stávajícího venkovského charakteru obce pro celkový dojem z daného místa. Vzhledem k výše uvedenému je vhodné zlepšovat biodiverzitu krajiny a její ekologickou stabilitu. Zkvalitňovat přírodní prostředí území postupnými krajinářskými úpravami, které budou mít pozitivní vlivy nejen na ekologickou stabilitu krajiny, ale také funkci estetickou, rekreační, protierozní (větrolamy, pásy zeleně oddělující vizuálně rušivé prvky krajiny, remízy, ...).
- Posilování pilíře soudržnosti společenství obyvatel podporou spolkového života v obci. Jistým omezením je vyjíždka obyvatel za prací i občanskou vybaveností mimo obec.

c) Určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky na zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území a s hodnotami v území, na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území, na využití potenciálů rozvoje území a na snížení nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel

1) URBANISTICKÝCH, DOPRAVNÍCH A HYGIENICKÝCH ZÁVAD

Požadavek na:

- Dořešení problematiky odvádění a likvidace odpadních vod, rizikovost ve vztahu k podzemním vodám (CHOPAV Vysokomýtská synklinála).
- Umístění zemědělského družstva v blízkosti hřbitova.
- Ochrana zástavby před zhoršením hlukových a imisních podmínek v souvislosti se stávající, ale i plánovanou výstavbou dálnice D35.

2) VZÁJEMNÝCH STŘETŮ ZÁMĚRŮ NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ A STŘETŮ TĚCHTO ZÁMĚRŮ S LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ S HODNOTAMI V ÚZEMÍ

Požadavek na:

- Střet koridoru D35 s navrženou obytnou zástavbou.

3) NA ODSTRANĚNÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ VLIVŮ NEGATIV V ÚZEMÍ NA VYUŽITÍ POTENCIÁLŮ ROZVOJE ÚZEMÍ

Požadavek na:

- Pohledově oddělit zemědělské družstvo a budoucí koridor dálnice D35 navazující obytnou zástavbu.

4) NA ODSTRANĚNÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ VLIVŮ NEGATIV NA SNÍŽENÍ NEVYVÁŽENÉHO VZTAHU PODMÍNEK PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL

Požadavek na:

- Využití rozvojových předpokladů území s vazbou na plánovanou dálnici D35 s cílem zvýšit atraktivitu obce a posílit územní vztahy k okolním městům.